

27. matg 2026

Directiva per indemnisar donns d'animals da rapina gronds per l'onn 2026

1 Premissas generalas per l'indemnisaziun

Igl è pussaivel da far valair indemnisaziuns per donns d'animals da rapina gronds, sche:

- il donn vegn annunzià a la surveglianza da chatscha immediatamain suenter ch'el è vegnì constatà (DG 740.040, art. 6)
- la surveglianza da chatscha po confermar, ch'in animal da rapina grond haja chaschunà il donn (art. 10 OChP)
- l'animal da niz era registrà correctamain en la banca da datas davart il traffic d'animals, BDTA, il mument ch'el è vegnì stgarpà (art. 10 OChP)
- las mesiras da protecziun raschunaivlas per prevegnir a donns èn vegnidas realisadas en moda professiunala avant il donn ([art. 10b OChP](#), [chapitel 6.1 Survista da la protecziun da muntaneras professiunala tenor OChP](#))

2 Proceder, sch'in animal vegn stgarpà

Sch'in animal da rapina grond ha stgarpà animals da niz, ston ins clamar immediatamain il guardia-selvaschina ch'è responsabel per il territori. Sche quel n'è betg cuntanschibel, collia la Centrala d'alarm (117) cun in guardiaselvaschina ch'è en servetsch.

Il manaschi pertutgà sto procurar, ch'ils animals da niz stgarpads u blessads vegnian chattads immediatamain al lieu e sche pussaivel en il stadi oriund, sco er che saivs na vegnian betg midadas. I vegn spetgà ch'ina represchentanta u in represchentant dal manaschi sa participeschia al giudicament al lieu. La surveglianza da chatscha giuditgescha e documentescha en il cas singul:

- sch'in animal da rapina grond è responsabel per il donn
- sche las mesiras tenor il Concept per proteger las muntaneras dal manaschi singul èn vegnidas realisadas
- sch'in luf ha dumagnà en il cas singul da guntgir las mesiras da protecziun realisadas en moda professiunala, sco saivs da protecziun u chauns da protecziun da muntaneras ([chapitel 6.1 Survista da la protecziun da muntaneras professiunala tenor OChP](#))

L'annunzia dal donn a la surveglianza da chatscha vala qua sco pretensiun d'indemnisaziun dal donn. Ina dumonda formala na vegn betg pretendida (regulaziun speziala areguard l'indemnisaziun da contribuziuns supplementaras, guardar chapitels [3.2 fin 3.5](#)). Entaifer 10 dis communitgescha il UCP la decisiun davart il giudicament ed il dretg d'indemnisaziun en furma d'in protocol da la stgarpada en scrit (per e-mail) a la

persuna responsabla per il manaschi. L'indemnisaziun vegn adina pajada al gestunari d'alp sin il numer dal conto ch'è deponì tar il UAG.

3 Pratica d'indemnisaziun

Tenor il Concept Luf Svizra (80 % tras la Confederaziun, 20 % tras il chantun) vegnan indemnisads:

- il rembursament da la valur per animals da niz stgarpads u mazzads d'urgenza guardar chapitel 3.1
- ina pauschala per dismetter animals da niz mazzads guardar chapitel 3.2
- tractaments d'animals blessads tras il veterinari guardar chapitel 3.3
- il temp impundì per transportar davent animals blessads guardar chapitel 3.4
- la tgira d'animals blessads tenor instrucziun dal veterinari guardar chapitel 3.5

3.1 Rembursament da la valur per animals da niz stgarpads / mazzads d'urgenza

Il rembursament da la valur da nursas e chauras stgarpadas vegn stimà a maun dal calculatur d'indemnisaziun da las federaziuns da branscha. La stimaziun sa basa sin la valur da martgà il mument da la mort e resguarda la schlattaina, la vegliadetgna, il stadi da purtanza e las characteristics da derivanza e/u da prestaziun da l'animal da niz stgarpà. Las indicaziuns vegnan eruidas sche pussaivel al lieu, cura che l'animal vegn giuditgà. Sch'i existan cumprovas da derivanza u da prestaziun per animals stgarpads, sto quai vegnir communitgà entaifer 7 dis suenter avair survegnì il e-mail cun il protocol da la stgarpada (Decisiun davart il giudicament ed il dretg d'indemnisaziun), al UCP (info@ajf.gr.ch). Silsuenter contactescha il UCP directamain las federaziuns da branscha cun la supplica da trametter las cumprovas da derivanza u da prestaziun.

En cas da muvel grond vegn l'autozza da l'indemnisaziun fixada tras ina stimadra u in stimader chantunal da donns da muvel grond. Vadels giuvens da muntaneras da vatgas-mamma, che vegnan stgarpads, na pon per regla betg vegnir remplazzads sco in auter vadè d'ina muntanera da vatgas da latg u da muvel d'engrasch. Tar l'indemnisaziun vegnan la vatga-mamma e ses vadè stgarpà perquai considerads sco unitad:

1. La valur dal pèr sco unitad vegn stimada (il mument che l'animal è vegnì stgarpà e sin basa da la directiva dal USAV per epidemias d'animals).
2. La valur da maz da la vatga vegn eruida. Sco basa servan ils pretschs da martgà actuals.
3. Al possessur da la vatga-mamma, ch'è vegnì donnegià, vegn indemnisada la differenza tranter la valur da stimaziun da l'unitad vatga-vadè e la valur da maz da la vatga.

3.2 Dismetter cadavers d'animals

Per dismetter ils cadavers da muvel manidel e grond en in deposit da cadavers d'animals po il manaschi dumandar ina pauschala da dismessa da 100 francs (territori d'alpegiada) u da 50 francs (bain puril) per animal. Per quest intent èsi necessari da trametter al UCP il mussament per la dismessa en il deposit da cadavers d'animals (per e-mail ad info@ajf.gr.ch) entaifer 7 dis suenter avair survegnì il protocol da la stgarpada (decisiun davart il giudicament ed il dretg d'indemnisaziun).

3.3 Tractament d'animals blessads tras il veterinari

Sch'i vegnan constatadas tar in animal da niz blessuras chaschunadas d'in animal da rapina grond e sche la surveglianza da chatscha ha confermà quellas, èsi pussaivel d'indemnisar ils custs veterinars ch'èn resultads en in connex direct cun l'attatga d'in animal da rapina grond. Per la pretensiun d'indemnisaziun èsi necessari da trametter ina copia dal quint veterinari pajà al UCP (per e-mail ad info@ajf.gr.ch u en scrit al Uffizi da chatscha e pestga, Ringstrasse 10, 7001 Cuira). Sin ils quints ston esser inditgadas las differentas prestaziuns veterinaras per mintga numer BDTA.

Per tractaments veterinars che surpassan la valur da l'animal tenor la tabella da stimaziun vertenta da las federaziuns d'allevament (valur media senza supplements), sto il possessur da l'animal sa curvegnir cun il UCP durant il temp dal tractament.

3.4 Custs da transport per animals blessads

Per transportar animals da niz blessads davent dal manaschi d'alpegiada al bain puril èsi pussaivel – tenor il Concept Luf Svizra – da far valair ina indemnisaziun unica per cas da stgarpada dad 1,50 francs per km charrà (auto cun char annex). Il temp da viadi necessari per il transport vegn indemnissà cun 30 francs per ura per ina persuna.

Il UCP na surpiglia nagins custs per sgols cun helicopter per salvar animals. Per alps periferas che na pon betg vegnir cuntanschidas cun in auto, vegni recumandà als possessurs d'animals da contactar il servetsch Contadino da la Rega (cf. latiers www.rega.ch).

3.5 Temp impundì per la tgira tras il possessur da l'animal tenor instrucziun dal veterinari

Per tgirar animals da niz ch'èn vegnids blessads d'animals da rapina gronds tenor l'estrucziun dal veterinari èsi pussaivel da dumandar ina pauschala per la lavur. Il temp impundì per il tractament resp. la tgira tenor l'estrucziun dal veterinari tras il possessur d'animals vegn indemnissà da nov cun ina pauschala da 50 francs per animal. Il quint che sto vegnir tramess al UCP (info@ajf.gr.ch), sto cuntegnair il numer BDTA da l'animal pertutgà.

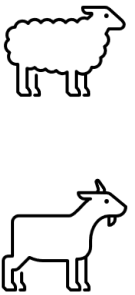
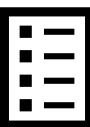
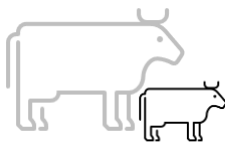
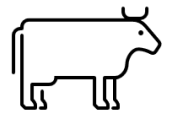
4 Custs betg resguardads

Ils custs per tschertgar e per chargiar animals, il temp impundì per assister ils animals durant il tractament veterinari sco er lavurs administrativas na vegnan betg considerads da la noziun donn da selvaschina e na vegnan betg indemnissads. Dumondas d'indemnisaziun per ina stgargiada d'alp anticipada ston vegnir inoltradas a l'Uffizi d'agricultura e da geoinformaziun (UAG) ([guardar fegl d'informaziun Responsablads sut www.luf.gr.ch](http://www.luf.gr.ch) > [Fegls d'informaziun](#) > [Responsablads Luf](#)).

5 Animals sparids

Dapi il 2024 desistan la Confederaziun ed il chantun da princip d'indemnisar nursas sparidas.

Categoria d'animal da niz	Protecziun da muntaneras raschunaivla	Indemnisadas vegnan stgarpadas / blessuras confirmadas:	Imputaziun a la regulaziun dal luf*:
	<p>Saivs da protecziun electrifitgadas u chauns da protecziun controllads</p> <p> Divergenzas da la protecziun tras saivs u tras chauns da protecziun vegnan reconuschidas mo en il rom d'in Concept individual per proteger las muntaneras, ch'è vegnì permiss dal chantun.</p>	<p>Cun concept: Sche las mesiras èn vegnidas realisadas tenor il concept.</p> <p>Senza concept, vala per la protecziun tras saivs da protecziun:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cun almain quatter filfiers, in giatter a nufs u ina saiv da giatter cun mintgamai in filfier sura e sut; - tensiun da la saiv u dals filfiers: almain 3000 V; cumpletmain electrifitgà - distanza dal filfier giudim davent dal funs: maximalmain 20 cm; - autezza per nursas, chauras e portgs: almain 90 cm, tar claus da notg e pastgiras da notg sin alps: almain 105 cm - per lamas ed alpacas: almain 120 cm, per tshievi en clasiras: almain 180 cm. <p>Senza concept, vala per la protecziun tras chauns da protecziun:</p> <ul style="list-style-type: none"> - La protecziun vegn realisada cun almain dus chauns da protecziun da muntaneras; il dumber da chauns ch'è necessari vegn calculà tenor la grondezza da la muntanera d'animals da niz. - Da di na dastga la pastgira betg esser pli gronda che 20 ha. - Da notg ston ils animals da niz vegnir reunids sin ina surfatscha da maximalmain 5 ha. 	<ul style="list-style-type: none"> - Conferma d'animals stgarpads sin surfatschas betg protegiblas, sch'i èn vegnidas prendidas mesiras d'urgenza respectivas (excepziun: sajettadas d'entirs trieps). - Conferma d'animals stgarpads entaifer saivs da protecziun montadas en moda professionala - Conferma d'animals stgarpads entaifer ina pastgira da notg protegida tras chauns, da max. 5 ha - Conferma d'animals stgarpads entaifer ina pastgira da di protegida tras chauns, da max. 20 ha
	<p>Arments: fin maximalmain 14 dis suenter la naschienscha:</p>	<p>Alpegiada: Cas confirmads malgrà la realisaziun da las prescripziuns tenor il <i>Mussavia pertutgant il far vadè sin manaschis d'alpegiada</i> e la <i>glista da controlla</i> appartegnenta dal USVA. Il mussavia è publitgà sin la pagina d'internet www.alt.gr.ch (Tiergesundheit, Tierverkehr / Sömmerung).</p> <p>Pastgiras da chasa: Cas confirmads en connex cun la tegnida d'animals-mamma cun lur giuvens sin pastgiras survegliadas («pastgiras per far vadè») durant la naschienscha e durant ils emprims 14 dis sco er sche las placentas èn vegnidas allontanadas immediatmain.</p>	<p>Conferma d'animals stgarpads sin pastgiras per far vadè realisadas en moda professionala</p>
	<p>Per animals da la spezia d'arments e da chavals na valan a partir da lur 15. di da vegliadetgna betg pli mesiras da protecziun.</p>	<p>En mintga cas confermà.</p>	<p>Conferma d'animals stgarpads resp. grevmain blessads</p>

	<p>Sin curts libras cun cuvrída dira davant la stalla n'èn betg necessarias mesiras da protecziun. Quai vala per tut ils animals da niz.</p>	<p>En mintga cas confermà.</p>	<p>Conferma d'animals stgarpads (en cas da chavals e d'arments: er grevamain blessads)</p>
---	--	--------------------------------	--

6 Annexa

Survista da la protecziun da muntaneras professiunala tenor [OChP 922.01](#)